

לשמור את דרך עץ החיים

יאמר ד' אלוקים הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם:

וירא ד' כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבות ליבו רק רע כל היום: וינחם ד' כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו:

ויאמר ד' אל ליבו לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעוריו ולא אוסיף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי

סו. העבודה האלהית היחיד עליונה היא אותה שחיא מקושרת ישר אל הטבע. נתחללה קדושה עליונה זו על ידי זוהמת האדם, שהשחיתה את פולחן הטבע, בעשותה אותה למפלצת אלילית, במקום שהוא צריך להיות כטיס איתן להאידיאליות העליונה. ויהרא עילאה דאדם הראשון היא כוללת מדה עליונה זו העולה עד למעלה מהאספקלריא המאירה של נבואת משה רבנו. לעברה ולשמרה בגן עדן, זהו זיו החיים העליון, לאכל מעץ החיים, ולא לדעת כלל משום רע, מפני שאי אפשר כלל שיהיה בעולם החמרי והרוחני, השלם כל כך, מעשי ידי יוצר כל, שום דבר רע, רק הכל בעתו ובזמנו הוא אך טוב, והאלהים עשה את האדם ישר. העסק בפרק שירה הוא היסוד של התשובה אל הטבע. זאת היא התשובה התחתונה שהיא העליונה, העולה למעלה מכל קנאת עם, רק מודממת את האדם בתור האח הנעלה, לכל אחיו יצורי שדי, היודעים כולם את קונם ומתענגים בהדר פעלו. הכל למרומי הקודש הוא מתעלה. בזה קונה הוא את עורבתו שלא ישפל וירד מטה מטה, שלא יחפך לכלי מות מחבל את עצמו ואת אחרים. מוכרח הוא שם ד', ואור תורתו אשר לארץ נתנה, ללכת עם האדם בכל מורדותיו, למען לא יפול בשוחה עמוקה, אהמר כבר נוקש בה מימי קדם. וגם את בדם ברכתך שלחתי אסיריך מכור אין מים בו.

קב. האדם הפרא חשב, שכל מה שהוא יכול ללעוס ולבלוע הוא מזין, עד שלמדו הניסיון לחלק בין העשבים והשרשים המזיקים והמועילים, המזינים והבלתי מזינים, המוטעמים והבלתי מוטעמים. וכל מה שהוא נוהג בערכים החומריים נוהג גם ברוחניים, אלא שהשתלמות זו באה באיחור זמן. וחושב לו הפרא הרוחני, שכל הנקרא ונכתב יזון את נשמתו. עד שהוא בא לפלא בין קודש לחול, בין הדברים הנותנים חיי עולם, ובין הדברים המפריעים את המהלך של החיים האמיתיים.

תקנב. הטוענים בעד הטבע וחפשיות האדם, שוכחים שהרוחניות שבאדם ובעולם יש גם לה לטבע, וזיא מבקשת ג"כ את חופשה, וחופשה, רוחניות טבעיותה, היא הבסיס של המוסר והתורה.